

1. Áfallaáætlun Álfhólsskóla

Áfallaáætlun skólans skal nýta sem gátlista þegar skipuleggja þarf áfallahjálp meðal nemenda eða starfsfólks skólans. Nauðsynlegt er að samkomulag og skýr vitneskja sé um hvernig bregðast skuli við áföllum. Allt starfsfólk skólans verður að vera vel undirbúið að takast á við þá erfiðleika sem fylgja áföllum. Taka þarf tillit til aðstæðna hverju sinni þegar viðbrögð við áföllum eru ákveðin.

2. Áfallaráð Álfhólsskóla

Í áfallaráði sitja:

- Skólastjórar
- Deildarstjórar
- Námsráðgjafar
- Skólahjúkrunarfræðingar
- Skólasálfræðingar

Sóknarprestur Hjallakirkju er áfallaráði til ráðgjafar og aðstoðar.

Skólastjórar eða staðgengill skólastjóra er ábyrgur fyrir því að kalla saman áfallaráð og stýra vinnu þess og skipulagi.

3. Hlutverk áfallaráðs

Hlutverk áfallaráðs er

- Að hafa verkstjórn við válega atburði,
- Að útbúa vinnuáætlanir um hlutverkaskipan hverju sinni, í hvaða röð og hvernig bregðast skuli við í hverju tilviki fyrir sig.

Mikilvægt er að huga að óskum þeirra fjölskyldna sem hlut eiga að máli hverju sinni.

- Áfallaráð skal sjá til þess að allt starfsfólk fái kynningu á því hvernig bregðast skuli við áföllum.
- Áfallaráð skal sjá til þess að kennarar fá stuðning og hjálpu.
- Áfallaráð skal funda eins fljótt og auðið er ef áfall hefur orðið, óháð dagsetningu og tíma.

4. Skilgreining á áföllum

Áföll eru skilgreind sem:

- Alvarleg slys (nemenda, starfsmanns eða aðstandenda nem. og starfsmanns).
- Alvarleg veikindi (nemenda, starfsmanns eða aðstandenda nem. og starfsmanns).
- Langvinnir sjúkdómar (nemenda, starfsmanns eða aðstandenda nem. og starfsmanns).
- Andlát (nemenda, starfsmanns eða aðstandenda nem. og starfsmanns).

Áfallaráð fundar í byrjun hvers skólaárs og fer yfir hvort breytingar hafi orðið á aðstæðum nemenda, starfsmanna vegna alvarlegra slysa, veikinda, dauðsfalla eða annarra áfalla. Áfallaráð ræður þá þau áföll sem upp hafa komið og tekur ákvörðun um hvort og þá til hvaða aðgerða skuli grípa.

Ef alvarlegt áfall á sér stað í sumarleyfi er nauðsynlegt að skólastjóri kalli áfallaráð saman til að það geti tekið ákvörðun um viðbrögð af skólans hálfu.

ATHUGIÐ:

Skólastjóri er **ALLTAF** eini tengiliður skólans við fjölmiðla, Aðrir hafa ekki leyfi til að gefa fjölmiðlum upplýsingar og skulu alltaf vísa á skólastjóra.

5. Nemendur

5.1.1 Langvinnir sjúkdómar/alvarleg veikindi nemenda

- Viðkomandi starfsfólki og bekkjarfélögum er greint frá því ef nemandi þarf að vera langdvölum burt frá skóla vegna alvarlegra veikinda sem geta leitt til dauða.
- Áfallaráð ákveður hvernig taka skuli á náminu og metur hve mikið vinna skal með viðkomandi bekki.
- Fulltrúar áfallaráðs ásamt umsjónarkennara ræða við og vinna með nemendum í einstaka bekkjum sem tengjast málinu eftir aðstæðum.
- Sýna skal atburðinum virðingu án þess að velta sér upp úr honum, m.a. getur bekkurinn sent kveðju.

Athugið að allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og þeir þurfa að vera með í ráðum frá upphafi.

Þegar nemandi kemur aftur í skólann:

- Undirbúa þarf bekkjarfélag undir það hvernig taka skuli á móti nemandanum þegar hann kemur aftur í skólann, það getur auðveldað viðkomandi endurkomuna.
- Umsjónarkennari og aðili úr áfallaráði ræða við nemandann áður en hann kemur í skólann og hlusta eftir því hvernig honum líður og hverju hann kann að kvíða.
- Umsjónarkennari fylgir viðkomandi nemanda sérstaklega eftir næstu vikur.

5.1.2 Alvarlegt slys á nemanda

Ef slys verður í skólanum:

- Þeir sem að koma hringja eftir sjúkrabíl og veita fyrstu hjálp. Ekki má skilja nemanda eftir einan undir neinum kringumstæðum.
- Fulltrúi áfallaráðs hefur samband við forráðamenn og lögreglu sem allra fyrst.
- Áfallaráð fundar og ákveður hvernig bregðast skuli við.
- Fulltrúi áfallaráðs og umsjónarkennari ræða við nemendur í einstaka bekkjum sem tengjast málinu.
- Starfsfólki og nemendum er greint frá slysinu eins fljótt og auðið er. Í mjög alvarlegum tilfellum þarf að kalla allt starfsfólk saman til fundar þar sem farið er yfir staðreyndir málsins.
- Skólastjórnendur reyna að koma í veg fyrir það að nemendur eða starfsfólk fari heim með rangar eða misvísandi upplýsingar um málið. Í því sambandi gæti þurft að senda bréf heim með nemendum eða hringja í hvert og eitt heimili.
- Sýni fjölmiðlar málinu áhuga, er skólastjóri eða staðgengill hans eini tengiliður við þá. Allir aðrir skulu, án undantekninga, vísa á þá.

Athugið að allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og þeir þurfa að vera með í ráðum frá upphafi

Ef slys verður utan skólatíma

- Áfallaráð fundar þegar vitneskja fæst um málið og ákveður hvernig bregðast skuli við.
- Viðkomandi starfsfólki og bekkjarfélögum er tilkynnt um slysið.

Næstu dagar

- Ört upplýsingastreymi til skólans er mikilvægt.
- Umsjónarkennari sér um að koma upplýsingum til nemenda.
- Fulltrúi áfallaráðs eða umsjónarkennari athuga hvort heimsóknir til viðkomandi séu mögulegar eða heppilegar.
- Sýna verður atburðinum virðingu, án þess að velta sér upp úr honum, m.a. getur bekkurinn sent kveðju.

Þegar nemandi kemur aftur í skólann:

- Umsjónarkennari, ásamt fulltrúa úr áfallaráði, ræða við nemandann áður en hann kemur aftur í skólann og hlustar eftir því hvernig honum líður og hverju hann kvíðir.
- Umsjónarkennari, í samráði við áfallaráð, undirbýr bekkinn undir það hvernig taka skuli á móti nemandanum þegar hann kemur aftur í skólann, góður undirbúningur getur auðveldað nemandanum endurkomuna.
- Umsjónarkennari fylgist sérstaklega með viðkomandi nemanda næstu vikur.

5.1.3 ☩ Andlát nemanda

- Skólastjórar afla staðfesta upplýsinga um atburðinn og hafa samband við viðkomandi heimili.
- Skólastjórar kalla saman áfallaráð og sóknarprest, óháð tíma og dagsetningu. Á þeim fundi ákveður áfallaráð fyrstu viðbrögð skólans og skiptir með sér verkum. Athugið að allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og þeir þurfa að vera með í ráðum frá upphafi.
- Ganga þarf úr skugga um að náin skyldmenni hins látna, sem eru við nám eða störf við skólann, fái fréttirnar sérstaklega en ekki í stórum hópi.
- Skólastjórar, umsjónarkennari og sóknarprestur tilkynna andlátinu strax í viðkomandi bekkjardeild. Hlúð er að nemendum með aðstoð hjúkrunarfræðings, námsráðgjafa og sálfræðings (kveikt á kerti, prestur aðstoðar nemendur við stutta bæn).
- Umsjónarkennarar tilkynna andlátinu í öðrum bekkjardeildum og athuga skal að mikilvægt er að allir fái fréttirnar samtímis.
- Skólinn dregur fána í hálfu stöng þegar búið er að tilkynna nemendum andlátinu.

Vinna í viðkomandi bekk sama dag:

- Umsjónarkennari verði með sínum bekk það sem eftir er af skóladegi.
- Hafa kerti logandi í kennslustofunni.
- Nemendum gefið tækifæri til að ræða atburðinn og tilfinningar sem gætu hafa kviknað í framhaldinu.
- Sérfræðingar skólans, sem og sóknarprestur, verði til taks ef á þarf að halda.
- Fulltrúi áfallaráðs eða umsjónarkennari viðkomandi bekkjar hringi heim og tilkynni foreldrum um atburðinn.
- Bréf sent heim með öllum nemendum skólans þar sem greint er frá atburðinum og því hvernig skólastarfið verði næstu daga.
- Ritara verði falið að kanna hverjir voru ekki mættir í skólann þennan dag og þeim tilkynnt um atburðinn sérstaklega.

Í lok dagsins skal áfallaráð funda ásamt umsjónarkennara, fara yfir stöðuna og gera áætlun um áframhaldandi vinnu.

Fulltrúar skólans fara í heimsókn til aðstandenda með samúðarkveðju næstu daga á eftir.

Vinna í viðkomandi bekk næstu daga á eftir:

- Umsjónarkennari tekur á móti bekknum næstu daga.
- Kveikt á kerti og það látið loga fram yfir jarðarför.
- Bekkurinn útbýr samúðarkveðju og/eða minningargrein. Einnig geta nemendur teiknað myndir, skrifað bréf, ljóð eða sögur.
- Eigur látna nemandans eru fjarlægðar smátt og smátt úr skólastofunni og þess gætt að fjarlægja ekki allt í einu.
- Áfallaráð fái sóknarprest til að greina nemendum frá því sem gerist næstu daga, þ.e. kistulagning og jarðarför.
- Ef ákvörðun er tekinn í samráði við fjölskyldur viðkomandi, að nemendur verði við jarðarförina, þá þarf að undirbúa það vandlega í samráði við forráðamenn hvers nemanda sem og aðstandendur látna nemandans. Nauðsynlegt er að forráðamenn hvers nemanda fari með honum á jarðarförina. Sóknarprestur er fenginn til að koma í bekkinn og útskýra hvernig athöfnin fer fram.
- Kennslustundir næstu daga verða að vera sveigjanlegar, ef spurningar vakna hjá nemendum, eða þeir sýna viðbrögð eins og reiði, sorg, sektarkennd o.s.frv. Mikilvægt er að leyfa börnum að tjá tilfinningar sínar og segja frá eigin reynslusögum.
- Skólastjórnendur, umsjónarkennari og þeir sem tengst hafa nemandanum verða við jarðarförina.

Til umhugsunar:

- *Gefið sorginni tíma.*
- *Þegar frá líður þarf að muna eftir dagsetningunni.*
- *Háttbundinn hrynjandi skólastarfsins veitir öryggi og sefar ótta og kvíða.*
- *Athugið að veita athygli umsjónarkennaranum sem þarf sjálfur stuðning og hjálp.*

6. Aðstandendur

6.1.1 Alvarleg veikindi aðstandenda nemenda

- Skólastjórar eða umsjónarkennari fær staðfestingu á veikindunum hjá forráðamanni nemandans.
- Áfallaráð kemur upplýsingum til þeirra sem málið varðar.
- Nemendaverndarráð fundar um málið og ákveður í samráði við forráðamenn hvernig unnið skuli að málinu.

6.1.2 Alvarlegt slys aðstandenda nemenda

- Skólastjórar eða umsjónarkennari fær staðfestingu á slysinu hjá forráðamanni nemandans.
- Áfallaráð kemur upplýsingum til þeirra sem málið varðar.
- Áfallaráð fundar um málið og ákveður í samráði við forráðamenn hvernig unnið skuli að málinu.
- Fulltrúar úr áfallaráði aðstoða umsjónarkennara við að undirbúa bekkinn undir það hvernig hann tekur á móti nemandanum þegar hann kemur aftur í skólann.

6.1.3 ☩ Andlát aðstandenda nemenda

- Skólastjórar eða staðgengill hans aflar upplýsinga um atburðinn.
- Áfallaráð tilkynnir umsjónarkennara nemandans um andlátíð.
- Áfallaráð fundar, auk sóknarprests, þar sem ákveðin eru fyrstu viðbrögð skólans.

Bera skal allar aðgerðir undir forráðamenn nemandans til samþykkis og mikilvægt er að hafa þá með í ráðum frá upphafi

- Skólastjórar, umsjónarkennari og sóknarprestur koma upplýsingum til bekkjarsystkina nemandans (ath. hvort nán skyldmenni séu við nám eða störf í skólanum, þau þarf að láta vita sérstaklega en ekki í hópi).
- Skólastjórar, umsjónarkennari og sóknarprestur tilkynna starfsfólki skólans um atburðinn. Athugið að allt starfsfólk fái fréttirnar (þeir sem eru fjarverandi, á útivakt o.s.frv.).
- Umsjónarkennari stjórnar áframhaldandi vinnu í bekknum og leitar aðstoðar hjá áfallaráði eftir þörfum.
- Bekkurinn útbýr samúðarkveðju.
- Skólastjórar sjá um að senda samúðarkveðju frá skólanum til nemandans og fjölskyldu hans.

Áfallaráð ákveður í samráði við fjölskyldu viðkomandi hvort fulltrúar skólans eða nemendur verði viðstaddir jarðarförina.

Áfallaráð aðstoðar umsjónarkennara við að undirbúa bekkinn undir það hvernig tekið verði á móti nemandanum þegar hann kemur aftur í skólann, góður undirbúningur gæti auðveldað nemandanum endurkomuna.

7. Starfsfólk skólans

7.1.1 Alvarleg veikindi starfsmanns skólans

Skólastjórar og áfallaráð ákveða í samráði við viðkomandi starfsmann hvernig tilkynna skuli nemendum og öðru starfsfólki veikindin.

7.1.2 Alvarlegt slys starfsmanns skólans

Skólastjórar og áfallaráð ákveða í samráði við viðkomandi starfsmann og/eða aðstandendur hans hvernig tilkynna skuli nemendum og öðru starfsfólki veikindin.

7.1.3 † Andlát starfsmanns

- Skólastjórar og áfallaráð leita staðfesta upplýsinga um andlátið.
- Skólastjórar og áfallaráð tilkynna starfsfólki um andlátið. Aðstoð prests er fengin ef þörf þykir. Athuga að nán skyldmenni látins starfsmanns, sem eru við störf í skólanum, fái fréttirnar sérstaklega en ekki í hópnum.
- Ritari veitir skólastjórum upplýsingar um allt starfsfólk sem er fjarverandi og skólastjóri tilkynnir þeim sérstaklega.
- Áfallaráð skipuleggur samverustund alls starfsfólks, ásamt sóknarpresti, samdægurs eða eins fljótt og auðið er.
- Áfallaráð ákveður hvernig tilkynna skuli nemendum um andlátið.
- Áfallaráð ákveður hvernig upplýsingum skuli komið til forráðamanna nemenda.
- Ef umsjónarkennari fellur frá, þá tilkynna skólastjórar og sóknarprestur þeim um andlátið.
- Fulltrúar frá áfallaráði veita umsjónarbekk stuðning og vinna með bekkinn næstu daga.
- Aðilar úr áfallaráði ræða við nemendur úr öðrum bekkjum eftir því sem þörf er á.
- Skólastjórar heimsækja nánustu aðstandendur.
- Skólastjórar, fyrir hönd skólans, sendir samúðarkveðju til nánustu aðstandenda.

7.1.4 † Andlát maka starfsmanns

- Skólastjórar leita staðfesta upplýsinga um andlátið.
- Skólastjórar upplýsa allt starfsfólk skólans um andlátið.
- Ritari veitir skólastjóra upplýsingar um starfsmenn sem eru fjarverandi og skólastjóri hefur sérstaklega samband við þá.
- Ef maki umsjónarkennara fellur frá, þá tilkynnir skólastjóri umsjónarbekk um andlátið.
- Áfallaráð tekur ákvörðun um hvernig upplýsingum skuli komið til forráðamanna nemenda.
- Fulltrúar áfallaráðs veita umsjónarbekk stuðning og vinna með bekkinn næstu daga.
- Fulltrúar áfallaráðs ræða við nemendur úr öðrum bekkjum eftir því sem þörf er á.
- Skólastjórar heimsækja viðkomandi starfsmann.
- Skólastjórar, fyrir hönd skólans, senda starfsmanninum og fjölskyldu hans samúðarkveðjur.

8. Ferðalög

Verði alvarlegt slys eða dauðsfall á ferðalagi á vegum skólans, ber að fylgja eftirfarandi aðgerðalista:

1. Hringt í 112.
2. Lögregla lætur aðstandendur viðkomandi nemanda vita.
3. Kennarar í forsvari fyrir nemendahópnum ákveða hver þeirra verður þeirra forsvarsmaður.
4. Forsvarsmaður kennara lætur skólastjóra/áfallaráð vita af atburðinum.
5. Áfallaráð og sóknarprestur ákveða hvernig aðstandendur viðkomandi skólafélaga eru látnir vita af atburðinum.
6. Kennarar safna nemendahópnum saman. Nemendum er haldið saman og reynt að útskýra fyrir þeim eftir mætti hvað hefur gerst.
7. Heimför er skipulögð eins fljótt og auðið er.

8. Skólastjórar/áfallaráð láta foreldra þeirra sem í ferðinni eru vita eins fljótt og auðið er.
9. Áfallaráð tekur á móti nemendum þegar komið er í skóla, safnar þeim saman. Forráðamenn látnir sækja börn sín. Frekari vinna er skipulögð af áfallaráði og kennurum miðað við ofangreinda aðgerðalista fyrir slys og dauðsföll.

Athugið að allar aðgerðir skólans þarf að bera undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og þeir þurfa að vera með í ráðum frá upphafi.

9. Ef kalla þarf sjúkrabíl að skólanum

- Sá sem kallar til sjúkrabíl lætur ritara vita.
- Ritari kallar til húsvörð og skólastjórnendur.
- Húsvörður og skólastjórnendur skipuleggja aðkomu sjúkrabílsins, reyna að afmarka svæðið og huga að gæslu fyrir utan skólann ef þörf krefur.
- Ef frímínútur eru, er skólabjöllu hringt og nemendur kallaðir inn í skólann.

Álfhólsskóli